

نام و نام خانوادگی:

نام آزمون:

تاریخ برگزاری: ۱۴۰۱/۱۰/۰۵

مدت زمان آزمون: --

نام برگزار کننده

ساده درصد پاسخگویی قلمچی

(۱)

به ترتیب از راست به چپ چند لیتر آب 20°C را با 80°C مخلوط کنیم، تا بعد از ایجاد تعادل گرمایی، ۶۰ لیتر آب 40°C داشته باشیم؟ (اتلاف انرژی نداریم).

۴۰,۲۰ (۱)

۵۰,۱۰ (۲)

۱۰,۵۰ (۳)

۲۰,۴۰ (۴)

ساده درصد پاسخگویی قلمچی

(۲)

در چه دمایی برحسب درجه سلسیوس، دمای جسم برحسب درجه سلسیوس و درجه فارنهایت با هم برابر می‌شود؟

-۴۰ (۱)

۲۳۳ (۲)

-۲۰ (۳)

۲۵۳ (۴)

ساده درصد پاسخگویی قلمچی

(۳)

اگر به قطعه‌ای به جرم 800g و گرمای ویژه $\frac{J}{kg\cdot\text{C}}$ ، به اندازه 32J گرما دهیم، دمای آن بدون تغییر حالت از 15°C به θ می‌رسد. θ چند درجه فارنهایت است؟

۵۰ (۱)

۶۵ (۲)

۱۱۷ (۳)

۱۴۹ (۴)

ساده درصد پاسخگویی قلمچی

(۴)

دمای 25°C کلوین برحسب درجه فارنهایت کدام است؟

-۱۴ (۱)

-۴ (۲)

۴ (۳)

۱۴ (۴)

ساده درصد پاسخگویی قلمچی

(۵)

۵۰۰ گرم آب صفر درجه سلسیوس را درون یخچال قرار می‌دهیم. وقتی ۴۰ درصد آب به یخ تبدیل می‌شود، چگالی متوسط مخلوط آب و یخ تقریباً چند گرم بر سانتی‌متر مکعب خواهد شد؟ ($1\text{ cm}^3 = 1\text{ g}$ و $1\text{ cm}^3 = 1\text{ ml}$)

۱ (۱)

$\frac{5}{8}$ (۲)

$\frac{10}{11}$ (۳)

$\frac{19}{20}$ (۴)

حداقل چند گرم بخار آب C° برای ذوب کردن یخ با دمای C° در فشار atm نیاز است؟

(آب $L_f = 80 \text{ cal/g}$ و آب $L_v = 540 \text{ cal/g}$ و $L_f + L_v = 600 \text{ cal/g}$)

۵۰۰ (۱)

۱۰۰ (۲)

۸۰/۵ (۳)

۸۵ (۴)

در یک دمای مشخص، عدد نشان داده شده توسط دماسنجد سلسیوس به اندازه ۸۰ واحد کمتر از عدد نشان داده شده توسط دماسنجد فارنهایت است. این دما چند کلوین است؟

۳۵۳ (۱)

۳۷۳ (۲)

۳۳۳ (۳)

۳۹۳ (۴)

چند کیلوگرم آب با دمای C° را با 20°C آب با دمای 10°C مخلوط کنیم تا دمای تعادل مجموعه 50°C شود؟ (اتلاف انرژی نداریم).

۲۰ (۱)

۴۰ (۲)

۶۰ (۳)

۸۰ (۴)

در چه دمایی بر حسب کلوین، مقیاس‌های دمایی سلسیوس و فارنهایت، عدد یکسانی را نشان می‌دهند؟

۲۷۳ (۱)

۳۰۳ (۲)

۲۳۳ (۳)

۱۰۰ (۴)

فلزی با ظرفیت گرمایی $\frac{J}{\text{kg}} = 700$ و دمای 36°C درجه سلسیوس را روی توده‌ای بزرگ از صفر درجه سلسیوس قرار داده‌ایم. تا رسیدن به تعادل گرمایی آهنگ متوسط ذوب یخ چند گرم بر ثانیه است؟ (مدت زمان مبادله گرمایه 150 s است). $L_f = 336 \text{ J/kg}$

۵ (۱)

۱۰ (۲)

۱۵ (۳)

۵۰ (۴)

ظرفی مسی به گنجایش 10 لیتر را از مایع همدا با ظرف و با ضریب انبساط حجمی $\frac{1}{C} = 60 \times 10^{-6}$ بهطور کامل پُر می‌کنیم. اگر دمای مجموعه را $40^\circ C$ افزایش دهیم، کدامیک از پدیده‌های زیر رخ می‌دهد؟ ($\alpha = 17 \times 10^{-6}$ مس)

- ۱) $10^\circ F \times 10 \times 124$ لیتر مایع از ظرف بیرون می‌ریزد.
- ۲) سطح مایع درون ظرف تغییر نمی‌کند.
- ۳) مایعی از ظرف بیرون نمی‌ریزد.
- ۴) $10^\circ F \times 10 \times 36$ لیتر مایع از ظرف بیرون می‌ریزد.

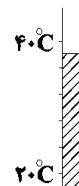
اساس کار دماسنجه گازی مبتنی بر . . . و اساس کار تفسنج (پیرومتر) بر . . . مبتنی است و در دماسنجه ترموکوپل، کمیت دماسنجه . . . است.

- ۱) انبساط و انقباض گازها، رسانش گرمایی، جریان الکتریکی
- ۲) قانون گازهای کامل، تابش گرمایی، جریان الکتریکی
- ۳) انبساط و انقباض گازها، رسانش گرمایی، ولتاژ
- ۴) قانون گازهای کامل، تابش گرمایی، ولتاژ

اساس کار کدامیک از دماسنجه‌های زیر به درستی بیان نشده است؟

- ۱) دماسنجه گازی: قانون گازهای کامل
- ۲) دماسنجه جیوه‌ای: انبساط جیوه
- ۳) تفسنج (پیرومتر): رسانش گرمایی
- ۴) ترموکوپل: تغییر ولتاژ

شکل زیر قسمتی از یک دماسنجه را نشان می‌دهد. نتیجه اندازه‌گیری توسط این دماسنجه کدام گزینه می‌تواند باشد؟

- (۱) $(38 \pm 4)^\circ C$
- (۲) $(38 \pm 2)^\circ C$
- (۳) $(38/1 \pm 4)^\circ C$
- (۴) $(38/1 \pm 2)^\circ C$

دمانگار و دمانگاشت به ترتیب . . . . .

- ۱) ناحیه گرمتر و تابش فروسرخ را آشکار می‌کند.
- ۲) آشکارساز تابش فروسرخ و آشکارساز دمای مرئی است.
- ۳) آشکارساز تابش فروسرخ و تصویر به دست آمده از آن را نشان می‌دهد.
- ۴) ناحیه گرمتر را آبی و ناحیه سردتر را قرمز نشان می‌دهد.

ریل‌های ۱۰ متری راه‌آهنی را در یک روز زمستانی با دمای ${}^{\circ}C -10$ - به دنبال هم کار می‌گذارند. اگر دما در تابستان تا ${}^{\circ}C 40$ بالا رود، از ابتدا (یعنی در دمای ${}^{\circ}C -10$) باید حداقل چند میلی‌متر فاصله بین ریل‌ها خالی بماند تا در اثر انبساط حرارتی به هم فشار نیاورند؟

$$K^{-1} \times 10 = 12 \text{ آهن} (\alpha)$$

۲/۶۵ (۱)

۴/۸ (۲)

۵ (۳)

۶ (۴)

علت سریع پخته شدن غذا در دیگ زودپز ..... ناشی از ..... است.

۱) افزایش دمای جوش آب - افزایش فشار

۲) کاهش دمای جوش آب - افزایش فشار

۳) افزایش دمای جوش آب - جنس زودپز

۴) افزایش فشار - افزایش دمای جوش آب

یک دماسنجد، دمای ${}^{\circ}C 36$ را عدد 200 و دمای ${}^{\circ}C 96$ را عدد 200 نشان می‌دهد. این دماسنجد دمای ${}^{\circ}F 41$ را چه عددی نشان می‌دهد؟

-۷۳ (۱)

۷۳ (۲)

-۴۳ (۳)

-۳۵ (۴)

ضریب انبساط طولی یک میله بلند برابر $K^{-1} = 10 \times 5$ است. اگر دمای این میله 20 کلوین افزایش یابد، طول آن چند درصد نسبت به طول اولیه‌اش افزایش می‌یابد؟

۰/۱ (۱)

۰/۲ (۲)

۱ (۳)

۲ (۴)

دمای جسمی بر حسب کلوین از چهار برابر دمای آن بر حسب درجه سلسیوس، 33 واحد بیشتر است. دمای این جسم چند درجه سلسیوس است؟

۳۵۳ (۱)

۸۰ (۲)

۱۰۲ (۳)

۳۷۵ (۴)

کدام یک از عبارت‌های زیر، نادرست است؟

۱) برخلاف تبخیر سطحی، در جوشیدن کل مایع در فرایند تبخیر شرکت می‌کند.

۲) برخلاف جوشیدن، تبخیر سطحی در بازه‌ای از دمایها می‌تواند رخ دهد.

۳) همانند تبخیر سطحی، در جوشیدن فرایند تبخیر رخ می‌دهد.

۴) همانند جوشیدن، در تبخیر سطحی فروپاشی حباب‌های تولید شده در گف طرف، در سطح مایع به صورت «علعل کردن» رخ می‌دهد.

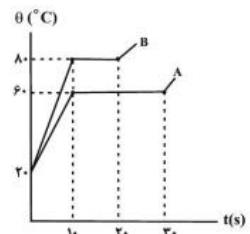
کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) در انتقال گرما به روش تابش گرمایی، اجسام از خود پرتوهایی گسیل می‌کنند که این پرتوها از نوع امواج الکترومغناطیسی هستند.
- (۲) کلم اسکانک از طریق تابش فروسرخ انرژی خود را از دست می‌دهد.
- (۳) سطوح صاف و درخشان با رنگ‌های روشن، تابش گرمایی کمتری دارند.
- (۴) تابش گرمایی از سطح هر جسم فقط به دمای جسم بستگی دارد.

۲۲

متوجه
درصد پاسخگویی % ۱۵
قلمچی ۱۳۶۹

نمودار دمای دو جسم جامد با جرم‌های m_A و $m_B = ۲m_A$ بر حسب زمان که هر دو از دو منبع گرمایی مشابه با توان خروجی ثابت گرما می‌گیرند، مطابق شکل زیر است. کدام گزینه در مورد گرمای ویژه و گرمای نهان ذوب آن‌ها صحیح است؟

$$\begin{aligned} L_{F_A} &= \frac{1}{\rho} L_{F_B} && \text{و} \quad C_A = ۳C_B \quad (۱) \\ L_{F_A} &= ۴L_{F_B} && \text{و} \quad C_A = \frac{1}{\rho} C_B \quad (۲) \\ L_{F_A} &= ۴L_{F_B} && \text{و} \quad C_A = ۳C_B \quad (۳) \\ L_{F_A} &= \frac{1}{\rho} L_{F_B} && \text{و} \quad C_A = \frac{1}{\rho} C_B \quad (۴) \end{aligned}$$

۲۳

متوجه
درصد پاسخگویی % ۱۶
قلمچی ۱۳۶۹

گرمای نهان ویژه تبخیر آب در دمای بدن انسان تقریباً برابر $\frac{kJ}{kg} ۲۴۰۰$ است. اگر ۱۰ گرم آب در اثر تعريق از بدن خارج شود، چند کیلوژول گرما از بدن خارج خواهد شد؟

- (۱) ۲۴
- (۲) ۲/۴
- (۳) ۲۴۰۰
- (۴) ۲۴۰

۲۴

متوجه
درصد پاسخگویی % ۱۷
قلمچی ۱۳۶۹

مقدار ۱۰۰ گرم آب ۲۰ درجه سلسیوس را با چند گرم آب ۵۰ درجه سلسیوس مخلوط کنیم تا پس از برقراری تعادل گرمایی، دمای مجموعه C ۴۰° شود؟ (مبادله گرمایی با محیط ناچیز است.)

- (۱) ۰/۲
- (۲) ۲۰۰
- (۳) ۵۰۰
- (۴) ۰/۵

۲۵

متوجه
درصد پاسخگویی % ۱۸
قلمچی ۱۳۶۹

اگر به ۲ کیلوگرم یخ صفر درجه سلسیوس ۷۵۶ کیلوژول گرما دهیم، دمای نهایی آن چند درجه سلسیوس خواهد شد؟

$$(L_F = ۳۳۶ \frac{kJ}{kg} \text{ و } C_F = \frac{۱}{۲} \frac{J}{g \cdot ^\circ C})$$

- (۱) صفر
- (۲) ۵
- (۳) ۱۰
- (۴) ۲۰

توان الکتریکی یک کتری برقی 2000 وات است. درون این کتری 2 کیلوگرم آب با دمای $20^\circ C$ می‌ریزیم. چند دقیقه طول می‌کشد تا نیمی از آب درون کتری به بخار آب $100^\circ C$ تبدیل شود؟ (تبادل گرما بین محیط و کتری ناچیز است و $C_{آب} = 4200 \frac{J}{kg \cdot ^\circ C}$ و $L_v = 2268 \frac{kJ}{kg}$)

۱۲/۸ (۱)

۱۸/۶ (۲)

۲۴/۵ (۳)

۳۰ (۴)

اگر دمای یک کره توپر برنجی به قطر $4cm$ و جرم $272g$ را یک درجه سلسیوس افزایش دهیم، چگالی آن تقریباً چند کیلوگرم بر متر مکعب و چگونه تغییر می‌کند؟ ($\rho = \frac{1}{K} \pi r^3$ ، $2 \times 10^{-5} = \text{برنج}$)

۱) ۰/۵۱ ، کاهش می‌یابد.

۲) ۰/۱۷ ، کاهش می‌یابد.

۳) ۰/۵۱ ، افزایش می‌یابد.

۴) ۰/۱۷ ، افزایش می‌یابد.

دمای جسمی $27^\circ C$ است. دمای این جسم را چند درجه فارنهایت افزایش دهیم تا دمای آن برحسب کلوین 25 درصد افزایش یابد؟

۱۰۰ (۱)

۵۴۰ (۲)

۲۱۲ (۳)

۱۳۵ (۴)

ضریب انبساط طولی یک میله فلزی $K = 10^{-5} \frac{m}{K}$ و ظرفیت گرمایی آن $C_g = 1500 \frac{J}{kg}$ است. برای آنکه طول این میله فلزی 4% درصد افزایش یابد، چند کیلوژول گرما باید دریافت کند؟ (فرض کنید تغییر حالتی رخ نمی‌دهد.)

$1/5 \times 10^5$ (۱)

۱۵۰ (۲)

3×10^5 (۳)

۳۰۰ (۴)

یک گلوله فلزی با دمای $100^\circ C$ را درون $2kg$ آب صفر درجه سلسیوس می‌اندازیم. اگر $\frac{1}{4}$ گرمایی که گلوله از دست می‌دهد، به محیط اطراف داده شود و دمای تعادل $20^\circ C$ گردد، ظرفیت گرمایی گلوله چند $\frac{J}{kg \cdot ^\circ C}$ است؟ ($C_{آب} = 4200 \frac{J}{kg \cdot ^\circ C}$)

۲۵۲ (۱)

۱۲۶۰۰ (۲)

۱۲۶۰ (۳)

۲۵۲۰ (۴)

دمای m گرم از ماده A با گرفتن گرمای Q به اندازه θ کلوین و دمای $\frac{m}{2}$ گرم از ماده B با گرفتن گرمای 2θ به اندازه ۲θ کلوین بالا می‌رود. به ترتیب از راست به چپ، ظرفیت گرمایی و گرمای ویژه A چند برابر B است؟

۱، ۲ (۱)

$\frac{1}{2}, \frac{1}{4}$ (۲)

$2, \frac{1}{4}$ (۳)

$\frac{1}{2}, 1$ (۴)

یک قطعه آهن به جرم g درون 500 درون kg آب با دمای 27 درجه سلسیوس انداخته می‌شود. اگر دمای تعادل C 29° شود، دمای اولیه آهن بر حسب درجه سلسیوس کدام است؟

$$(C_f - C_i) = \frac{kJ}{kg \cdot C} \quad (C_f = 4200 \text{ و } C_i = 300)$$

۳۹۳ (۱)

۴۴۹ (۲)

۲۴۷ (۳)

۱۹۳ (۴)

دمای مقداری جیوه را بدون آن که به بخار تبدیل شود، C 100° افزایش می‌دهیم. در این حالت چگالی جیوه نسبت به حالت اولیه، تقریباً چند درصد و چگونه تغییر می‌کند؟ ($\frac{1}{C} = 10^{-5}$ جیوه β)

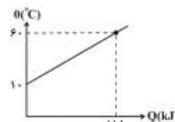
۱/۸ درصد افزایش می‌یابد.

۲/۰۱۸ درصد کاهش می‌یابد.

۳/۰۱۸ درصد افزایش می‌یابد.

۴/۸ درصد کاهش می‌یابد.

نمودار دما بر حسب گرمای داده شده به 10 کیلوگرم از فلزی (بدون تغییر حالت) به صورت زیر است. گرمای ویژه این فلز در S چقدر است؟

۲۰۰ (۱)

۲۳۶ (۲)

۲ (۳)

۲/۳۶ (۴)

۸۰۰ گرم آب $20^\circ C$ را با $300g$ یخ صفر درجه سلسیوس مخلوط می‌کنیم. پس از ایجاد تعادل گرمایی، چند گرم یخ ذوب نشده در ظرف باقی می‌ماند؟ ($C_f = 336000 \text{ J/kg \cdot C}$ و $L_f = 320000 \text{ J/kg}$)

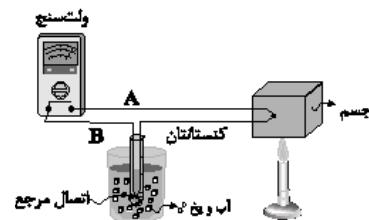
۲۰۰ (۱)

۱۰۰ (۲)

۴۰ (۳)

۶۰ (۴)

شکل زیر طرحی از یک دماسنچ ترموموکوپل را نشان می‌دهد. سیم‌های A و B به ترتیب از راست به چپ از چه جنسی می‌توانند باشند؟

۱) کنستانتان - مس

۲) مس - مس

۳) مس - کنستانتان

۴) کنستانتان - کنستانتان

علت پدیده همرفت ... است و این پدیده در ... اتفاق می‌افتد.

۱) کاهش چگالی، شاره‌ها

۲) افزایش چگالی، شاره‌ها

۳) کاهش چگالی، شاره‌ها و جامدات

۴) افزایش چگالی، شاره‌ها و جامدات

ظرف آبی را روی المنت کوچکی گذاشته‌ایم و پس از مدتی، دمای آب داخل آن روی $50^{\circ}C$ ثابت می‌ماند. اگر توان خروجی این المنت $W = 250$ باشد، با فرض این که تمام گرمای تولیدی آن به آب درون ظرف منتقل شود، در مدت 190 ثانیه چند گرم از آب داخل ظرف تبخیر می‌شود؟ (گرمای نهان تبخیر آب در دمای $50^{\circ}C$ تقریباً $\frac{2375}{kg}$ است).

۱۰)

۲۰)

۳۰)

۴۰)

در شکل زیر، صفحه‌ای فلزی و نازک با حفره‌ای درون نشان داده شده است. اگر ضریب انبساط طولی فلز برابر با $10^{-6} K^{-1}$ باشد، با افزایش دمای صفحه به اندازه $200^{\circ}C$ ، مساحت حفره چند درصد و چگونه تغییر می‌کند؟

۱) افزایش می‌یابد.

۲) کاهش می‌یابد.

۳) افزایش می‌یابد.

۴) کاهش می‌یابد.

در یک ظرف مقداری آب صفر درجه سلسیوس قرار دارد. اگر در اثر تبخیر سطحی، آب داخل ظرف منجمد شود. چند درصد جرم آب در اثر تبخیر سطحی از ظرف خارج شده است؟ ($L_f = 80 \frac{cal}{g}$ و اتلاف انرژی نداریم.)

- ۱۲/۵ (۱)
۸۷/۵ (۲)
۲۵ (۳)
۷۵ (۴)

دماسنجد ترموکوپل که به دلیل . . . . کمتر نسبت به سایر دماسنجهای معیار از مجموعه آنها کنار گذاشته شده، . . . در مدارهای الکترونیکی به کار رود.

- ۱) دقت، نمی‌تواند
۲) دقت، می‌تواند
۳) گستره دماسنجد، می‌تواند
۴) گستره دماسنجد، نمی‌تواند

طول دو میله فلزی که ضریب انبساط طولی آنها به ترتیب $\alpha_1 = 9 \times 10^{-6}$ و $\alpha_2 = 2 \times 10^{-6}$ است، در دمای $10^{\circ}C$ برابر با 100 cm می‌باشد. در چه دمایی بر حسب درجه سلسیوس، طول یکی از آنها 7 cm بیشتر از دیگری می‌شود؟

- ۱۰۰ (۱)
۹۰ (۲)
۱۱۰ (۳)
۱۲۰ (۴)

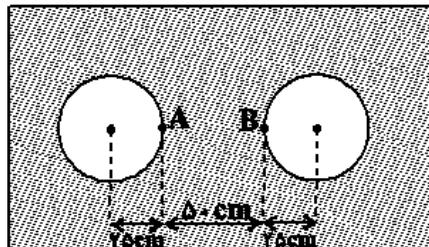
۸۰ ثانیه طول می‌کشد تا گرمکنی با آهنگ ثابت، 20 g آب $100^{\circ}C$ را به طور کامل به بخار آب $100^{\circ}C$ تبدیل کند. در این صورت چند دقیقه طول می‌کشد تا این گرمکن، 270 g یخ $-20^{\circ}C$ را به طور کامل به آب $0^{\circ}C$ تبدیل کند؟ ($L_f = 2268 \frac{J}{g}$ ، $L_v = 336 \frac{J}{g \cdot K}$) یعنی از اتلاف انرژی صرف نظر نمایید.

- ۳ (۱)
۲ (۲)
۳۰ (۳)
۲۰ (۴)

اگر دمای یک کره مسی به حجم 200 cm^3 را بدون این‌که حالت آن تغییر کند $200^{\circ}C$ افزایش دهیم، چگالی آن تقریباً ..... درصد..... می‌یابد. ($\alpha_{Cu} = 18 \times 10^{-9} \frac{1}{K}$)

- ۱) $/36$ ، کاهش
۲) $/36$ ، افزایش
۳) $1/08$ ، کاهش
۴) $1/08$ ، افزایش

در وسط یک صفحه فلزی نازک که ضریب انبساط سطحی آن $K^{-5} \times 10^{-3}$ است، دو دایره به شعاع‌های ۲۵ سانتی‌متر را در دمای صفر درجه سلسیوس خارج نموده‌ایم. اگر دمای صفحه را به آرامی از صفر به ۲۰۰ درجه سلسیوس برسانیم، فاصله AB چند میلی‌متر می‌شود؟

۴۹۶/۱ (۱)

۴۹۸/۲ (۲)

۵۰۱/۸ (۳)

۵۰۳/۶ (۴)

دو کره مسی A و B با شعاع و دمای اولیه مساوی در نظر بگیرید که درون کره A حفره‌ای توخالی وجود دارد. اگر دمای آن‌ها را به یک اندازه بالا ببریم، کدام رابطه بین افزایش شعاع کره‌ها و همچنین گرمای گرفته شده توسط کره‌ها برقرار است؟

$Q_B > Q_A$ ، $\Delta R_B = \Delta R_A$ (۱)

$Q_B > Q_A$ ، $\Delta R_B < \Delta R_A$ (۲)

$Q_B < Q_A$ ، $\Delta R_B > \Delta R_A$ (۳)

$Q_B < Q_A$ ، $\Delta R_B = \Delta R_A$ (۴)

میله‌ای به ضریب رسانندگی $\frac{W}{m.K} = 1400$ و طول 50cm و سطح مقطع 10cm^2 از یک سر درون آب درحال جوش و از سر دیگر درون ظرف یخ صفر درجه سلسیوس قرار دارد. در مدت یک دقیقه چند گرم از یخ ذوب خواهد شد؟ ($L_f = 336000 \frac{\text{J}}{\text{kg}}$)

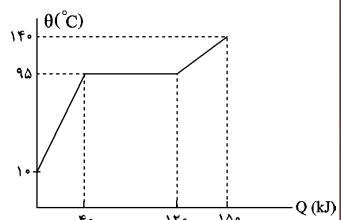
۲۰ (۱)

۵۰ (۲)

۷۰ (۳)

۱۰۰ (۴)

نمودار تغییرات دمای جسمی جامد به جرم $g = 200$ بر حسب گرمای داده شده به آن مطابق شکل زیر است. گرمای نهان ویژه ذوب ماده سازنده جسم، چند زول بر گرم است؟

۸۰ (۱)

۲۰۰ (۲)

۴۰۰ (۳)

۸۰۰ (۴)

تفاوت طول دو میله نازک همجنس و همدهم، 30 سانتیمتر است. دمای هر دو میله را $100^\circ C$ افزایش داده و دو میله را پشت سر هم قرار می‌دهیم. در این حالت مجموع طول میله‌ها $\frac{3}{100}9$ متر می‌شود. اگر ضریب انبساط طولی ماده سازنده میله‌ها برابر $\frac{1}{10}$ باشد، طول میله کوتاهتر قبل از گرم شدن، برحسب متر کدام است؟

- (۱) $1/50$
 (۲) $1/45$
 (۳) $1/35$
 (۴) $1/25$

اگر دمای گلیسیرین را 40 درجه سلسیوس افزایش دهیم، چگالی آن از $1250 \frac{kg}{m^3}$ به $1225 \frac{kg}{m^3}$ کاهش می‌یابد. ضریب انبساط حجمی گلیسیرین چند واحد S است؟

- (۱) 5×10^{-3}
 (۲) 5×10^{-4}
 (۳) 10^{-3}
 (۴) 10^{-4}

در دمای صفر درجه سلسیوس، حجم ظرفی شیشه‌ای توسط یک لیتر جیوه بهطور کامل پُر شده است. وقتی دمای مجموعه به $80^\circ C$ می‌رسد، $12cm^3$ جیوه از ظرف بیرون می‌ریزد. اگر ضریب انبساط حجمی جیوه $-K^{-1}$ باشد، ضریب انبساط خطی شیشه چند واحد S است؟

- (۱) $1/2 \times 10^{-4}$
 (۲) 10^{-4}
 (۳) 10^{-5}
 (۴) 2×10^{-5}

در مخلوطی از آب و بخ، مقداری بخ ذوب می‌شود و حجم مخلوط $5cm^3$ کاهش می‌یابد. جرم بخ ذوب شده چند گرم است؟

$$\rho_{آب} = 1 \frac{g}{cm^3}$$
 و $\rho_{بخ} = 0.9 \frac{g}{cm^3}$

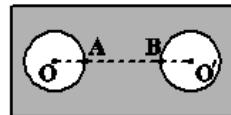
- (۱) $۴/۵$
 (۲) ۵
 (۳) ۴۵
 (۴) ۵۰

چنان‌چه به یک قطعه بخ به جرم m با دمای $10^\circ C$ درجه سلسیوس، $378 kJ$ گرما بدھیم، نیمی از آن ذوب می‌شود. m برحسب کیلوگرم کدام است؟

$$(L_F = 336 \frac{kJ}{kg}) \text{ و } C_{بخ} = 2/1 \frac{kJ}{kg \cdot K}$$

- (۱) $1/125$
 (۲) $1/8$
 (۳) 2
 (۴) $2/25$

مطابق شکل زیر، روی یک صفحه فلزی دو حفره دایره‌ای مشابه به شعاع R و فاصله مرکز R^3 قرار دارند. اگر این سطح فلزی به آرامی و به طور یکنواخت گرم شود، کدامیک از عبارت‌های زیر درست است؟

(۱) فاصله $O O'$ افزایش، شعاع حفره‌ها کاهش و فاصله AB افزایش می‌یابد.

(۲) فاصله $O O'$ افزایش می‌یابد، میزان انبساط AB بیشتر از میزان انبساط شعاع حفره‌ها است.

(۳) فاصله $O O'$ ثابت باقی مانده، شعاع حفره‌ها کاهش و فاصله AB افزایش می‌یابد.

(۴) فاصله $O O'$ افزایش می‌یابد و شعاع حفره‌ها و فاصله AB به یک اندازه افزایش می‌یابند.

درون ۲ آب kg درون $40^\circ C$ مقداری یخ $5^\circ C$ - می‌اندازیم. اگر این آب 294 kJ از دست بددهد تا سیستم به دمای تعادل برسد، جرم یخ چند گرم بوده است؟ ($c_F = 4200 \frac{J}{kg \cdot K}$, $L_F = 336 \frac{kJ}{kg}$)

۴۰۰ (۱)

۶۰۰ (۲)

۸۰۰ (۳)

۱۲۰۰ (۴)

گولله‌ای فلزی با تندی $\frac{m}{s} 20$ در حال حرکت است که ناگهان به مانعی برخورد کرده و تمام انرژی جنبشی آن به گرما تبدیل می‌شود. دمای این گولله در اثر این برخورد چند درجه سلسیوس افزایش می‌یابد؟ ($\frac{J}{kg \cdot C} = 100$ = گلرمه و فرض کنید تمام گرمای حاصله باعث افزایش دمای گولله می‌شود.)

۰/۲ (۱)

۰/۴ (۲)

۲ (۳)

۴ (۴)

در یک کارگاه ذوب و ساخت ظروف مسی در شهر اصفهان، اگر به وسیله یک کوره الکتریکی به ۲۵ کیلوگرم مس با دمای اولیه $33^\circ C$ ، ۱۲/۶ مگاژول گرما دهیم، چند درصد از آن ذوب می‌شود؟ (نقطه ذوب مس $C = 1083^\circ C$, $L_F = 400 \frac{kJ}{kg \cdot C}$, $c_F = 140 \frac{kJ}{kg}$)

صرف نظر شود).

۲۰ (۱)

۴۰ (۲)

۶۰ (۳)

۸۰ (۴)

به دو کره فلزی هم جنس A و B ، اولی توپیر به شعاع 20cm و دیگری توخلای که شعاع خارجی آن 20cm و شعاع حفره داخلی 10cm است، به یک اندازه گرمایی دهیم. اگر تغییر حجم کره A برابر ΔV_A و تغییر حجم فلز به کار رفته در کره B برابر با ΔV_B باشد، نسبت $\frac{\Delta V_A}{\Delta V_B}$ کدام است؟

- ۱ (۱)
۲ (۲)
۳ (۳)
 $\frac{\Delta V_A}{\Delta V_B}$ (۴)

درون چاله‌ای $1084g$ درجه $25^\circ C$ وجود دارد. اگر بر اثر تبخیر سطحی $4g$ آب بخار شده و مابقی آب دچار کاهش دما گردد، دمای نهایی آب درون چاله چند درجه سلسیوس خواهد شد؟ ($\Delta H_{vap} = 540\text{C} = 7\text{L}$ و تبادل انرژی با محیط نداریم.)

- ۱ (۱)
۲ (۲)
۳ (۳)
۴ (۴)

گزینه «۴»

هرگاه دو جسم در تماس با یکدیگر قرار گیرند و هیچ یک تغییر حالت ندهنند، دمای تعادل آنها از رابطه $\theta_e = \frac{m_1 \alpha \theta + m_2 \alpha \theta}{m_1 + m_2}$ به دست می‌آید. در این مسئله توجه کنید $V = \rho m$ می‌باشد و به جای جرم می‌توان حجم (V) را قرار دارد.

$$F_0 = \frac{V_1 \times C \times V_1 + V_2 \times C \times V_2}{V_1 + V_2}$$

$$F_0 = \frac{V_1 + \lambda \cdot V_2}{V_1 + V_2} \Rightarrow F_0 V_1 + F_0 V_2 = 20 V_1 + \lambda \cdot V_2 \Rightarrow V_1 = 2 V_2 \quad (1)$$

از طرفی مجموع حجم دو مایع برابر با ۶ لیتر است.

$$V_1 + V_2 = 6 \text{ L} \quad (2)$$

با حل همزمان دو رابطه (1) و (2) داریم:

$$\begin{cases} V_1 = 2 V_2 \\ V_1 + V_2 = 6 \end{cases} \Rightarrow 3 V_2 = 6 \Rightarrow \begin{cases} V_2 = 2 \text{ L} \\ V_1 = 4 \text{ L} \end{cases}$$

گزینه «۳»

رابطه مقیاس دمای فارنهایت (F) و سلسیوس (θ) به صورت $F = \frac{9}{5}\theta + 32$ است. بنابراین:

$$F = \frac{9}{5}\theta + 32 \xrightarrow{F=\theta} \theta = \frac{9}{5}\theta + 32 \Rightarrow -\frac{4}{5}\theta = 32 \Rightarrow \theta = -40^\circ C$$

گزینه «۴»

با استفاده از رابطه بین گرمای داده شده به یک جسم و تغییر دمای آن، داریم:

$$Q = mc\Delta T \Rightarrow 32 \times 10^3 = 800 \times 10^{-3} \times 800 \times \Delta T \Rightarrow \Delta T = 50^\circ C$$

$$\Rightarrow T - 15 = 50 \Rightarrow T = 65^\circ C$$

$$F = \frac{9}{5}\theta + 32 = \frac{9}{5} \times 65 + 32 \Rightarrow F = 149^\circ F$$

گزینه «۳»

طبق رابطه $T = \theta + 273$ خواهیم داشت:

$$583 K = \theta + 273 \Rightarrow \theta = -20^\circ C$$

$$F = \frac{9}{5}\theta + 32 = -\frac{9}{5} \times 20 + 32 = -36 + 32 = -4^\circ F$$

گزینه «۳»

جرم مخلوط همواره ثابت و برابر با ۵۰۰ گرم است. حجم آب و یخ داخل مخلوط را محاسبه می‌کنیم. داریم:

$$\rho_{\text{آب}} = \frac{m_{\text{آب}}}{V_{\text{آب}}} \Rightarrow V_{\text{آب}} = \frac{m_{\text{آب}}}{\rho_{\text{آب}}} = \frac{500}{1000} = 0.5 \text{ cm}^3$$

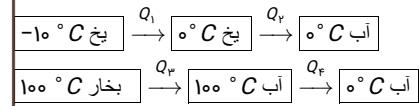
حال با آنسفاده از رابطه چگالی محلوط، داریم:

$$\rho_{\text{مخلوط}} = \frac{M}{V} = \frac{500}{300+250} = \frac{g}{cm^3}$$

پاسخ: گزینه ۴

«۴» گزینه

چون حداقل مقدار بخار آب خواسته شده است، پس دمای تعادل صفر درجه سلسیوس خواهد بود و طی این فرایند بخار آب $100^\circ C$ به آب صفر درجه سلسیوس تبدیل خواهد شد. داریم:

$$Q_1 + Q_2 + Q_3 + Q_4 = 0$$

$$\Rightarrow m_{\text{آب}} c_{\text{آب}} \Delta\theta_{\text{بخار}} + m_{\text{آب}} L_v + m_{\text{آب}} c_{\text{آب}} \Delta\theta_{\text{آب}} = m_{\text{آب}} c_{\text{آب}} \Delta\theta_{\text{آب}} + m_{\text{آب}} L_v + m_{\text{آب}} c_{\text{آب}} \Delta\theta_{\text{آب}}$$

$$\Rightarrow 640 \times \frac{1}{\gamma} \times c_{\text{آب}} \times (0 + 10) + 640 \times 80 \times c_{\text{آب}} - m \times 540 \times c_{\text{آب}} = 0$$

$$+ m \times c_{AB} \times (0 - 100) = 0$$

$$\Rightarrow 3200 + 51200 = 540m + 100m \Rightarrow m = 80g$$

پاسخ: گزینه ۳

«۳» گزینه

ابتدا دما را بر حسب درجه سلسیوس می‌یابیم. چون در یک دمای مشخص عدد نشان داده شده توسط دماسنجد سلسیوس به اندازه 80 واحد کمتر از عدد نشان داده شده توسط دماسنجد فارنهایت است، می‌توان نوشت:

$$\theta = F - 80 \Rightarrow F = \theta + 80$$

از طرف دیگر $F = \frac{9}{5}\theta + 32$ است، بنابراین داریم:

$$F = \frac{9}{5}\theta + 32 \Rightarrow \theta + 80 = \frac{9}{5}\theta + 32 \Rightarrow 48 = \frac{4}{5}\theta - \theta$$

$$48 = \frac{4}{5}\theta \Rightarrow \theta = 60^\circ C$$

اکنون می‌توان دما را بر حسب کلوین به دست آورد:

$$T = \theta + 273 \Rightarrow T = 60 + 273 \Rightarrow T = 333K$$

پاسخ: گزینه ۳

«۳» گزینه

چون اتلاف انرژی نداریم، گرمایی که آب $20^\circ C$ از دست می‌دهد، توسط آب $10^\circ C$ جذب می‌شود تا دمای مجموعه به $50^\circ C$ برسد. داریم:

$$Q_1 + Q_2 = 0 \Rightarrow m_1 c(\theta_e - \theta_i) + m_2 c(\theta_e - \theta_f) = 0$$

$$\Rightarrow m_1 (50 - 20) + 20(50 - 10) = 0 \Rightarrow m_1 = 40kg$$

پاسخ: گزینه ۳

«۳» گزینه

ابتدا باید دمایی که در آن مقابس $15^\circ C$ باشد، را نشان می‌دهند. آن داریم:

$$F = \frac{9}{5}\theta + 32 \rightarrow \theta = \frac{5}{9}(F - 32) = -40^\circ C \Rightarrow F = -40^\circ C$$

حال دمای $C = -30^\circ$ را بر حسب کلوین محاسبه می‌کنیم.

$$T = \theta + 273 \xrightarrow{\theta = -40^\circ C} T = -40 + 273 = 233 K$$

ساده درصد پاسخگویی % ۳۴ قلمچی ۱۰۰

پاسخ: گزینه ۱۱

گزینه ۱۱

با توجه به این که ظرفیت گرمایی mc است، گرما را فلز می‌دهد و بخ دریافت می‌کند و دمای تعادل صفر درجه سلسیوس است.

$$mc\Delta\theta = m'L_F \Rightarrow$$

$$700 \times (360 - 0) = m' \times 336 \times 10^3$$

$$m' = \frac{700 \times 360}{336 \times 10^3} = 0.75 kg = 750 g = 750 \text{ گرم بخ}$$

$$\text{تغییرات جرم بخ} = \frac{\Delta m}{\Delta t} = \frac{750 g}{150 s} = 5 \frac{g}{s} = \text{آهنگ جرمی ذوب بخ}$$

ساده درصد پاسخگویی % ۳۴ قلمچی ۱۰۰

پاسخ: گزینه ۱۲

گزینه ۱۲

چون ظرف $\alpha > \beta$ است، پس بعد از افزایش دمای مجموعه، مایع از ظرف بیرون می‌ریزد. بنابراین گزینه‌های (۲) و (۳) نادرست است.

برای محاسبه مقدار مایعی که از ظرف بیرون می‌ریزد، داریم:

$$\Delta V = \Delta V_{\text{ظرف}} - \Delta V_{\text{مایع}} = \alpha V_1 \Delta T - \beta V_2 \Delta T$$

$$\Rightarrow \Delta V = V_1 (\alpha \Delta T - \beta \Delta T) = 10 \times (60 \times 10^{-3} - 3 \times 17 \times 10^{-3}) (40)$$

$$\Rightarrow \Delta V = 36 \times 10^{-4} L$$

ساده درصد پاسخگویی % ۳۶ قلمچی ۱۰۰

پاسخ: گزینه ۱۳

طبق متن کتاب درسی، اساس کار دماسنجد گازی مبتنی بر قانون گازهای کامل و اساس کار تفسنج (پیرومتر) بر تابش گرمایی مبتنی است. همچنین کمیت دماسنجد در دماسنجد ترموموپل، ولتاژ است.

ساده درصد پاسخگویی % ۳۶ قلمچی ۱۰۰

پاسخ: گزینه ۱۴

گزینه ۱۴

تفسنج (پیرومتر) بر اساس تابش گرمایی کار می‌کند.

ساده درصد پاسخگویی % ۷۶ قلمچی ۱۰۰

پاسخ: گزینه ۱۵

گزینه ۱۵

دقت ابزارهای اندازه‌گیری مدرج، برابر کمینه درجه‌بندی آن ابزار است. پس با توجه به شکل دقت این دماسنجد برابر است با: $\frac{40-20}{5} = 4^\circ C$

چون در وسایل مدرج خطای برابر $\frac{1}{2}$ دقت آن است، پس داریم:

$$4^\circ C \pm \text{خطای}$$

خطای باید یکسان، باشد.

از طرف، تابع ایجاد

گزینه «۳»

همانطور که در کتاب درسی آمده است، دمانگار آشکارساز تابش‌های فروسرخ است و دمانگاشت، تصویر به دست آمده از آن را گوییم که قسمت‌های سرد را آبی و قسمت‌های گرم را قرمز نشان می‌دهد.

گزینه «۴»

طول هر ریل 10 متر است. وقتی دما افزایش می‌یابد، ریل منبسط شده و طول آن افزایش پیدا می‌کند. باید فاصله بین دو ریل متوالی حداقل به اندازه 7.5 در نظر گرفته شود تا بر اثر افزایش طول ریل در تابستان، ریل‌ها به هم فشار وارد نکنند.

$$\Delta L = L_1 \alpha \Delta \theta$$

$$L_1 = 10 \text{ m} \quad \alpha = 12 \times 10^{-5} \text{ K}^{-1} \quad \Delta \theta = 40 - (-10) = 50^\circ \text{ C}$$

$$\Delta L = 10 \times 12 \times 10^{-5} \times 50 = 6 \times 10^{-3} \text{ m} = 6 \text{ mm}$$

گزینه «۱»

اساس کار زودپز به این صورت است که مادامی که فشار داخل آن از یک مقدار مشخص تجاوز نکند، بخار آب موجود در زودپز نمی‌تواند از آن خارج گردد بنابراین زمانی که به یک زودپز حاوی آب و غذا می‌دهیم، بخار آبی که در اثر گرما دادن به آن تشکیل می‌شود، سبب افزایش فشار بر روی سطح آب درون زودپز می‌گردد. بنابراین مواد درون زودپز در دمای بالاتر از دمای جوش آب در فشار یک اتمسفر ($C = 100^\circ$) قرار می‌گیرند و لذا زودپز پخته می‌شوند.

گزینه «۱»

$$F = \frac{1}{\delta} \theta + 32 \Rightarrow 41 = \frac{1}{\delta} \theta + 32 \Rightarrow \theta = 5^\circ \text{ C} \Rightarrow x = ?$$

$$\begin{aligned} \theta_1 &= 36^\circ \Rightarrow x_1 = 20 & \Rightarrow \frac{\theta - \theta_1}{\theta_r - \theta_1} = \frac{x - x_1}{x_r - x_1} \\ \theta_r &= 96^\circ \Rightarrow x_2 = 200 \end{aligned}$$

$$\Rightarrow \frac{5 - 36}{96 - 36} = \frac{x - 20}{200 - 20} \Rightarrow x - 20 = -92 \Rightarrow x = -72$$

با توجه به رابطه انبساط طولی، می‌توان نوشت: $\Delta L = L_1 \alpha \Delta T$

بنابراین:

$$\begin{aligned} \frac{\Delta L}{L_1} \times 100 &= \alpha \Delta T \times 100 \\ &= 5 \times 10^{-5} \times 20 \times 100 = 10^{-1} = 0.1\% \end{aligned}$$

رابطه بین دما در مقیاس‌های سلسیوس و کلوین به صورت زیر است:

$$T = \theta + 273$$

$$\bar{T} = T_0 + \Delta T$$

$$4\theta + 3\alpha = \theta + 270^\circ \Rightarrow 3\theta = 240^\circ \Rightarrow \theta = 80^\circ C$$

پاسخ: گزینه ۴

فرمایشی حباب‌های تولید شده در کف ظرف که در سطح مایع به صورت «غلغل کردن» اتفاق می‌افتد، فقط در حالتی رخ می‌دهد که مایع به جوش کامل رسیده باشد.

پاسخ: گزینه ۴

گزینه ۴

تابش گرمایی از سطح هر جسم علاوه بر دما به مساحت، میزان صیقلی بودن و رنگ سطح آن جسم بستگی دارد.

پاسخ: گزینه ۳

گزینه ۳

قسمت نمودار در بازه زمانی صفر تا ۱۰، بیانگر تغییرات دمای جسم پیش از ذوب آن است، داریم:

$$\begin{aligned} Q &= mc\Delta\theta \xrightarrow{Q=Pt} Pt = mc\Delta\theta \\ &\Rightarrow \frac{P_A}{P_B} \times \frac{t_A}{t_B} = \frac{m_A}{m_B} \times \frac{C_A}{C_B} \times \frac{\Delta\theta_A}{\Delta\theta_B} \\ &\xrightarrow{\substack{P_A=P_B, t_A=t_B=10s \\ m_B=2m_A, \Delta\theta_A=50^\circ C, \Delta\theta_B=70^\circ C}} 1 \times 1 = \frac{1}{2} \times \frac{C_A}{C_B} \times \frac{50}{70} \\ &\Rightarrow C_A = 1.4 C_B \end{aligned}$$

قسمت افقی نمودار، مرحله ذوب ماده را نشان می‌دهد، در نتیجه داریم:

$$\begin{aligned} Q &= mL_f \xrightarrow{Q=Pt} Pt = mL_f \\ &\Rightarrow \frac{P_A}{P_B} \times \frac{t_A}{t_B} = \frac{m_A}{m_B} \times \frac{L_{F_A}}{L_{F_B}} \\ &\xrightarrow{\substack{P_A=P_B, t_A=50s, t_B=10s \\ m_B=2m_A}} 1 \times \frac{50}{10} = \frac{1}{2} \times \frac{L_{F_A}}{L_{F_B}} \\ &\Rightarrow L_{F_A} = 2L_{F_B} \end{aligned}$$

پاسخ: گزینه ۱

پاسخ: گزینه ۱

با توجه به اینکه $L_v = 2400 \text{ kJ/kg}$ و ۱۰ گرم آب تعریق شده است، گرمای دریافت شده توسط آب برابر است با:

$$Q = +mL_v = 0.01 \times 2400 = 24 \text{ kJ}$$

پاسخ: گزینه ۳

با توجه به ناچیز بودن اتلاف انرژی، خواهیم داشت:

$$Q_1 + Q_2 = 0 \Rightarrow$$

$$m_1 c(\theta_e - \theta_i) + m_2 c(\theta_e - \theta_f) = 0 \Rightarrow$$

$$\therefore 1 + m(50 - 50) = 0 \Rightarrow 2000 - 10M =$$

گرمای مورد نیاز برای تبدیل کل یخ به آب صفر درجه سلسیوس را محاسبه می‌کنیم:

$$Q_1 = mL_f = 2 \times 336 \times 10^3 = 672 \text{ kJ}$$

از آنجایی که $L = 756 \text{ kJ}$ ، از Q_1 بزرگتر است، بنابراین کل یخ ذوب شده و اختلاف Q_1 و Q ، صرف افزایش دمای یخ ذوب شده می‌شود. داریم:

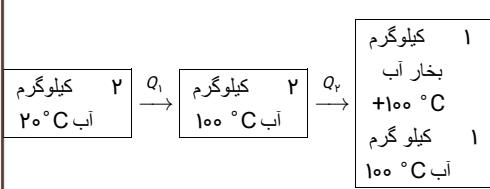
$$Q - Q_1 = mc_{\text{آب}}\Delta T$$

$$\Rightarrow 756 \times 10^3 - 672 \times 10^3 = 2 \times 4200 \times \Delta T$$

$$\Rightarrow \Delta T = 10 \text{ K} \xrightarrow{\Delta T = \Delta \theta} \Delta \theta = 10^\circ \text{ C} \Rightarrow \theta - 0 = 10$$

$$\Rightarrow \theta = 10^\circ \text{ C}$$

بنابراین دمای نهایی یخ ذوب شده به 10° C می‌رسد.

بنابراین:

$$Q_1 = mc_{\text{آب}}\Delta T = 2 \times 4200 \times (100 - 20) = 672000 \text{ J} = 672 \text{ kJ}$$

$$Q_r = mL_v = 1 \times 2268 \times 10^3 = 2268000 \text{ J} = 2268 \text{ kJ}$$

حال زمان مورد نیاز را می‌یابیم:

$$\left. \begin{array}{l} Q_{\text{کل}} = Q_1 + Q_r \\ Q_{\text{کل}} = pt \end{array} \right\} \Rightarrow P \cdot t = Q_1 + Q_r \Rightarrow 2000t = 2940 \times 10^3$$

$$\Rightarrow t = 1470 \text{ s} = 24.5 \text{ min}$$

گزینه «۱»

ابتدا چگالی اولیه برنج را محاسبه می‌کنیم. داریم:

$$\rho_1 = \frac{m}{V_1} = \frac{m}{\frac{4}{3}\pi r^3} = \frac{272}{\frac{4}{3}\pi \times 3^3} \Rightarrow \rho_1 = 1/\Delta \frac{g}{cm^3}$$

حال با استفاده از رابطه تغییر چگالی یک جسم بر حسب تغییر دما، داریم:

$$\rho_2 = \rho_1 (1 - \beta \Delta T) \Rightarrow \Delta \rho = -\rho_1 \beta \Delta T$$

$$\Rightarrow \Delta \rho = -1/\Delta \times 3 \times 2 \times 10^{-5} \times 1 \Rightarrow \Delta \rho = -0.51 \times 10^{-3} \frac{g}{cm^3}$$

$$\Rightarrow \Delta \rho = -0.51 \frac{kg}{m^3}$$

بنابراین چگالی جسم به اندازه $0.51 \frac{kg}{m^3}$ کاهش می‌یابد.

ابتدا دمای جسم را بحسب کلوین به دست می‌آوریم:

$$T = \theta + 273^{\circ}C \xrightarrow{\theta=27^{\circ}C} T = 27 + 273^{\circ} \Rightarrow T = 300^{\circ}K$$

اکنون تغییر دمای جسم بعد از ۲۵ درصد افزایش دما را بحسب کلوین حساب می‌کنیم:

$$\Delta T = \frac{25}{100} T \xrightarrow{T=300^{\circ}K} \Delta T = \frac{25}{100} \times 300 = 75^{\circ}K$$

$$\xrightarrow{\Delta\theta=\Delta T} \Delta\theta = 75^{\circ}C$$

رابطه مقیاس دمای فارنهایت و سلسیوس به صورت $F = \frac{9}{5}\theta + 32$ است. بنابراین:

$$\Delta F = \frac{9}{5} \Delta\theta \xrightarrow{\Delta\theta=75^{\circ}C} \Delta F = \frac{9}{5} \times 75 \Rightarrow \Delta F = 135^{\circ}F$$

ابتدا تغییر دما برای افزایش طول میله را حساب می‌کنیم.

$$\frac{\Delta L}{L_1} = \alpha \Delta\theta \Rightarrow 0.0002 \times 10^{-2} = 2 \times 10^{-5} \Delta\theta \Rightarrow \Delta\theta = 200^{\circ}C$$

بنابراین گرمایی که میله باید دریافت کند، برابر است با:

$$Q = C \Delta T = 1500 \times 200 = 300 \times 10^3 J = 300 kJ$$

گزینه «۴»

چون $\frac{1}{\rho}$ گرمایی که گلوله از دست می‌دهد، به محیط اطراف داده شده است، باید $\frac{1}{\rho} = 1 - \alpha$ آن به آب داده شود. بنابراین با استفاده از قانون پایستگی انرژی داریم:

$$Q_1 + \frac{1}{\rho} Q_2 = 0 \Rightarrow m_1 c_1 (\theta_e - \theta_i) + \frac{1}{\rho} C (\theta_e - \theta_r) = 0$$

$$\begin{aligned} m_1 &= 2 kg & c_1 &= 4200 \frac{J}{kg \cdot ^\circ C} & \theta_i &= 0^\circ C \\ \theta_e &= 20^\circ C & \theta_r &= 100^\circ C & \end{aligned} \rightarrow$$

$$2 \times 4200 \times (20 - 0) + \frac{1}{\rho} \times C (20 - 100) = 0$$

$$\Rightarrow 168000 - \frac{1}{\rho} C = 0 \Rightarrow C = 168000 \frac{J}{\rho}$$

با توجه به رابطه ظرفیت گرمایی (C) داریم:

$$C = \frac{Q}{\Delta\theta} \Rightarrow \frac{C_A}{C_B} = \frac{Q_A}{Q_B} \times \frac{\Delta\theta_B}{\Delta\theta_A} = \frac{1}{2} \times 2 = 1$$

از سوی دیگر، با توجه به رابطه گرمایی ویژه داریم:

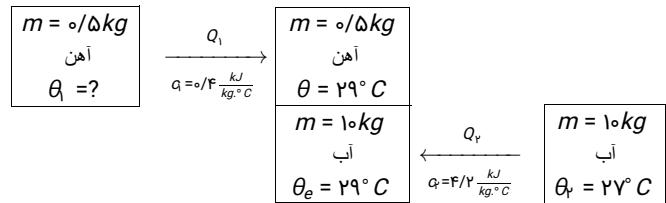
$$C = \frac{Q}{m \Delta\theta} \Rightarrow \frac{C_A}{C_B} = \frac{Q_A}{Q_B} \times \frac{m_B}{m_A} \times \frac{\Delta\theta_B}{\Delta\theta_A} = \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} \times 2 = \frac{1}{2}$$

با

$$C = \frac{C}{m} \Rightarrow \frac{C_A}{C_B} = \frac{C_A}{C_B} \times \frac{m_B}{m_A} = 1 \times \frac{1}{2} = \frac{1}{2}$$

گزینه «۲»

با استفاده از رابطه تعادل گرمایی و با توجه به اینکه دمای تعادل C است، داریم:

$$Q_1 + Q_2 = 0 \Rightarrow m_1 c_1 \Delta \theta_1 + m_2 c_2 \Delta \theta_2 = 0$$

$$\Rightarrow m_1 c_1 (\theta_e - \theta_1) + m_2 c_2 (\theta_e - \theta_2) = 0$$

حال داده‌های شکل را در رابطه اخیر جایگذاری می‌کنیم.

$$0.5 \times 0.4 \times (29 - \theta_1) + 1.0 \times 4.2 \times (29 - 27) = 0$$

$$\Rightarrow 0.2 \times (29 - \theta_1) + 8.4 = 0$$

$$0.2(29 - \theta_1) = -8.4$$

$$\Rightarrow 29 - \theta_1 = -42 \Rightarrow \theta_1 = 44^{\circ}C$$

دقت کنید گرمای ویژه دو جسم بر حسب واحد یکسان $\frac{kJ}{kg \cdot ^\circ C}$ داده شده بود و احتیاجی به تبدیل واحد آنها بر حسب واحدهای SI نبود.

مطابق رابطه $(1 - \beta \Delta T) = \rho_2 / \rho_1$ تغییر چگالی جیوه برابر است با:

$$\rho_2 = \rho_1 - \rho_1 \beta \Delta T \xrightarrow[\beta = 1.8 \times 10^{-5} \frac{1}{^\circ C}]{} \frac{\rho_2 - \rho_1}{\rho_1} = -\beta \Delta T$$

$$\Rightarrow \frac{\Delta \rho}{\rho_1} = -1.8 \times 10^{-5} \times 100 = -0.018 \xrightarrow{x 100} \frac{\Delta \rho}{\rho_1} = -1/18\%$$

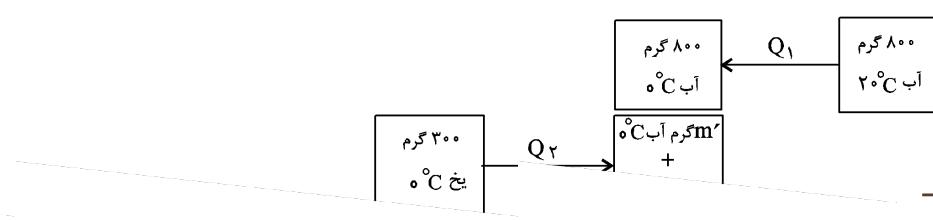
بنابراین چگالی جیوه تقریباً $1/18$ درصد کاهش می‌یابد.

با توجه به نمودار، مشخص است که به ازای $118 J$ گرمای داده شده به فلز، دمای آن $50^{\circ}C - 10^{\circ}C = 40^{\circ}$ تغییر می‌کند. بنابراین:

$$Q = mc\Delta\theta \Rightarrow c = \frac{Q}{m\Delta\theta} = \frac{118 \times 10^{-3}}{10 \times 40} = 2.95 \frac{J}{kg \cdot K}$$

گزینه «۲»

چون در نهایت مقداری بخ ذوب نشده باقی مانده است، لذا مخلوطی از آب و بخ در حالت تعادل داریم که دمای تعادل صفر درجه سلسیوس است. طبق طرحواره زیر داریم:

$$Q_1 + Q_2 = 0 = (m_1 c \Delta \theta) + m' L_F =$$

$$\Rightarrow 0/8 \times 4200 \times (0 - 20) + m' \times 336000 = 0$$

$$\Rightarrow m' = 0/2 kg = 200 g$$

جرم بخ باقی مانده در ظرف برابر است با:

$$m'' = 300 - 200 = 100 g$$

پاسخ: گزینه ۲

گزینه «۳»

در این دماسنجه، دو سیم رسانای غیر هم جنس مانند مس و کنستانتن در دمای ذوب بخ نگه داشته شده و از طرف دیگر در مکانی به هم متصل اند که می خواهیم دمای آن را به دست آوریم. این مجموعه با سیمه های مسی رابط به یک ولتسنجه بسته می شود.

پاسخ: گزینه ۱

پدیده همرفت در همه شاره ها (مایع و گاز) اتفاق می افتد. فرایند پدیده همرفت بدین صورت است که بخشی از شاره که در تماس با منبع گرم است، افزایش حجم و در نتیجه کاهش چگالی پیدا کرده و به بالا می رود و جای خود را به شاره سردتر اطراف خود می دهد.

پاسخ: گزینه ۴

ابتدا گرمای داده شده به آب را حساب می کنیم:

$$J = Pt = (250 \times 190)$$

از طرفی گرمای لازم برای تبخیر m کیلوگرم آب برابر است با:

$$J = +mL_V = (m \times 2375 \times 10^3)$$

بنابراین:

$$m \times 2375 \times 10^3 = 250 \times 190 \Rightarrow m = 0/02 kg = 20 g$$

پاسخ: گزینه ۳

با افزایش دمای صفحه و انبساط صفحه، مساحت حفره نیز افزایش می یابد. با استفاده از رابطه تغییرات مساحت برحسب دما و توجه به این نکته که ضریب انبساط سطحی فلزات، دو برابر ضریب انبساط طولی آنها است، می توان نوشت:

$$\Delta A = A_1 (2\alpha) \Delta T \Rightarrow \frac{\Delta A}{A_1} \times 100 = 200\alpha \Delta T$$

$$= 200 \times 12 \times 10^{-6} \times 200 = 0/48\%$$

پاسخ: گزینه ۱

گزینه «۱»

جرم آب اولیه را m' و جرم آب تبخیر شده را m' در نظر می گیریم.

مقدار گرمایی که تبخیر سطحی نیاز دارد، از انجماد آب C° به بخ C° به دست می آید. لذا داریم:

$$Q_V = Q_F$$

$$L_V = 560 \frac{cal}{g}$$

$$L_F = 100 \frac{cal}{g}$$

$$m' \times \lambda = (m - m') \times \lambda \Rightarrow m' = m - \frac{\lambda}{\lambda} m' \Rightarrow m' = \frac{1-\lambda}{\lambda} m$$

پس $\frac{1}{\lambda}$ جرم آب در اثر تبخیر سطحی از ظرف خارج می‌شود که معادل است با:

$$\cdot \frac{1}{\lambda} \times 100 = 12.5\%$$

پاسخ

گزینه «۲»

دماسنجد ترمکوپل از سال ۱۹۹۰ میلادی، به دلیل دقیق‌تر نسبت به سایر دماسنجهای معیار از مجموعه آن‌ها کنار گذاشته شده است. این دماسنجد می‌تواند در مدارهای الکترونیکی به کار رود، در بسیاری از وسایل صنعتی، گرمایشی و سرمایشی یافته می‌شود.

پاسخ

گزینه «۳»

چون ضریب انبساط طولی میله (۱) از ضریب انبساط طولی میله (۲) بیشتر است، در اثر افزایش دما به مقداری معین، میله (۱) بیشتر منبسط می‌شود داریم:

$$\Delta L_1 - \Delta L_2 = \gamma cm \Rightarrow L_1 \alpha_1 \Delta \theta_1 - L_2 \alpha_2 \Delta \theta_2 = \gamma \times 10^{-2}$$

$$\begin{aligned} &\xrightarrow[\Delta \theta_1 = \Delta \theta_2]{L_1 = L_2} L_1 (\alpha_1 - \alpha_2) \Delta \theta = \gamma \times 10^{-2} \\ &\Rightarrow 100 \times (9 \times 10^{-5} - 2 \times 10^{-5}) \times \Delta \theta = \gamma \times 10^{-2} \Rightarrow \Delta \theta = 100^\circ C \end{aligned}$$

$$\Delta \theta = \theta_2 - \theta_1 \Rightarrow 100 = \theta_2 - 10 \Rightarrow \theta_2 = 110^\circ C$$

پاسخ

گزینه «۱»

چون آهنگ انتقال گرما ثابت است، پس نسبت $\frac{Q}{t}$ ثابت می‌باشد. در قسمت اول، گرمای لازم برای تبخیر آب ($Q = mL_v$) را داریم. در قسمت دوم، شامل افزایش دمای بخار و سپس ذوب شدن آن است. از طرفی برای راحتی محاسبات، می‌توانیم بنویسیم:

$$\text{بخار} \quad L_f = 160 \quad L_v = 220$$

$$\begin{aligned} \frac{Q_1}{t_1} &= \frac{Q_v + Q_r}{t_v} \Rightarrow \frac{m_1 L_v}{t_1} = \frac{m_v C_{بخار} \Delta \theta + m_v L_f}{t_v} \\ \frac{20 \times 10 \lambda_0 /}{\lambda_0} &= \frac{220 \times / \times 20 + 220 \times 160 /}{t_v} \end{aligned}$$

$$\Rightarrow t_v = 180 \text{ s} = 3 \text{ min}$$

پاسخ

رابطه چگالی با تغییر دما با تقریب مناسبی برابر است با:

$$\rho_v = \rho_i (1 - \beta \Delta T) \Rightarrow \rho_v = \rho_i - \rho_i \beta \Delta T \Rightarrow \rho_v - \rho_i = -\rho_i \beta \Delta T$$

$$\Rightarrow \frac{\Delta \rho}{\rho_i} = -\beta \Delta T$$

$$\frac{\Delta \rho}{\rho_i} = -(3\alpha) \Delta T = -3 \times 18 \times 10^{-5} \times 200 = -108 \times 10^{-5}$$

$$\Rightarrow \frac{\Delta \rho}{\rho_i} \times 100 = -108 \times 10^{-5} \times 100 = -1.08\%$$

علامت منفی نشان‌دهنده کاهش چگالی است.

گزینه «۳»

پیش از حل سؤال باید توجه کنیم که در صورت سؤال ضریب انبساط سطحی داده شده و باید آن را به ضریب انبساط طولی تبدیل نماییم. از آنجایی که ضریب انبساط سطحی، ۲ برابر ضریب انبساط طولی است، می‌توان نوشت:

$$2\alpha = \frac{3}{6} \times 10^{-5} \Rightarrow \alpha = \frac{1}{8} \times 10^{-5} K^{-1}$$

می‌دانیم که پدیده انبساط گرمایی اجسام در تمام جهات صورت می‌گیرد و فاصله بین همه مولکول‌ها زیاد می‌شود. لذا فاصله AB افزایش می‌باید و داریم:

$$L_2 = L_1 (1 + \alpha \Delta \theta)$$

$$\frac{L_1 = 50 \text{ cm} = 500 \text{ mm}, \alpha = \frac{1}{8} \times 10^{-5} K^{-1}}{\Delta \theta = \theta_f - \theta_i = 200^\circ - 0^\circ = 200^\circ C}$$

$$L_2 = 500 \times (1 + \frac{1}{8} \times 10^{-5} \times 200) \Rightarrow L_2 = 500 \times 1.00036$$

$$\Rightarrow L_2 = 501.8 \text{ mm}$$

گزینه «۱»

جرم کره A (دارای حفره توخالی) کمتر از جرم کره B (توپیر) می‌باشد. از سوی دیگر، با توجه به یکسان بودن جنس دو کره A و B (هر دو مسن)، ظرفیت گرمایی ویژه و ضریب انبساط طولی دو کره با هم برابرند. با استفاده از رابطه‌های زیر داریم:

$$Q = mc\Delta\theta : \frac{Q_A}{Q_B} = \frac{m_A}{m_B} \times \frac{c_A}{c_B} \times \frac{\Delta\theta_A}{\Delta\theta_B}$$

$$\frac{m_A < m_B}{c_A = c_B \quad \Delta\theta_A = \Delta\theta_B} \rightarrow Q_A < Q_B$$

$$\Delta R = R_1 \alpha \Delta \theta : \frac{\Delta R_A}{\Delta R_B} = \frac{R_{1A}}{R_{1B}} \times \frac{\alpha_A}{\alpha_B} \times \frac{\Delta\theta_A}{\Delta\theta_B}$$

$$\frac{R_{1A} = R_{1B}}{\alpha_A = \alpha_B \quad \Delta\theta_A = \Delta\theta_B} \rightarrow \Delta R_A = \Delta R_B$$

گزینه «۲»

آهنگ رسانش گرمایی $H = \frac{Q}{t}$

آهنگ رسانش گرمایی $H = \frac{kA\Delta T}{L}$

$$Q = mL_f, L_f = 336000 \frac{J}{kg}$$

$$Q = \frac{kA\Delta T}{L} \rightarrow \frac{KA\Delta T}{L} = mL_f$$

$$m = 0.05 kg = 0.05 \times g \frac{336000}{60} = \frac{16800 \times 10 \times 10^{-3} \times (100-0)}{0.05}$$

گزینه «۳»

مقدار گرمایی که به واحد جرم جسم داده می‌شود تا در دمای ثابت ذوب شود را گرمایی نهان ویژه ذوب می‌گوییم که با توجه به نمودار صورت سوال، این مقدار گرما در دمای ذوب $C = 95^\circ$ از رابطه زیر به دست می‌آید:

$$Q = mL_F \Rightarrow (120 - 40) \times 10^3 = 0.2 \times L_F$$

$$\Rightarrow L_F = 400 \times 10^3 \frac{J}{kg} = 400 J/g$$

اگر L_1 را طول میله بلندتر و L_2 را طول میله کوتاهتر در نظر بگیریم، داریم:

$$\begin{aligned} L_1 - L_2 &= ۳۰ \text{ cm}, \quad L'_1 + L'_2 = ۳/۰۰۹ \text{ m} \\ L'_1 + L'_2 &= L_1(1 + \alpha \Delta T) + L_2(1 + \alpha \Delta T) \\ \Rightarrow L_1(1 + ۳ \times 10^{-۵} \times ۱۰۰) + L_2(1 + ۳ \times 10^{-۵} \times ۱۰۰) &= ۳/۰۰۹ \text{ m} \\ \Rightarrow ۱/۰۰۳ L_1 + ۱/۰۰۳ L_2 &= ۳/۰۰۹ \\ \Rightarrow L_1 + L_2 &= ۳ \end{aligned}$$

پس داریم:

$$\begin{cases} L_1 + L_2 = ۳ \\ L_1 - L_2 = ۰/۳ \end{cases} \Rightarrow L_1 = ۱/۶۵ \text{ m}, \quad L_2 = ۱/۳۵ \text{ m}$$

با استفاده از رابطه $(\rho_1 - \beta \Delta T) = \rho_2$ ، ضریب انبساط حجمی گلیسیرین را به دست می‌آوریم.

$$\begin{aligned} \rho_2 &= \rho_1 (1 - \beta \Delta T) \xrightarrow[\Delta T = ۴۰^{\circ} \text{ C}]{\rho_1 = ۱۲۵ \text{ kg/m}^3, \rho_2 = ۱۲۲ \text{ kg/m}^3} \\ ۱۲۲ &= ۱۲۵ (1 - \beta \times ۴۰) \\ \Rightarrow ۱۲۲ &= ۱۲۵ - ۱۲۵ \times ۴۰ \beta \\ \Rightarrow \beta &= \frac{۳}{۱۲۵ \times ۱0^{-۳}} = ۳ \times ۱0^{-۳} \frac{1}{K} \end{aligned}$$

طبق افزایش دمای مجموعه از صفر درجه سلسیوس تا C° ، افزایش حجم جیوه، ۱۲ cm^3 بیشتر از افزایش حجم ظرف است. بنابراین:

$$\begin{aligned} \Delta V_{\text{جیوه}} - \Delta V_{\text{شیشه}} &= ۱۲ \\ (\beta V_1 \Delta T) - (۳\alpha V_1 \Delta T) &= ۱۲ \\ (\beta - ۳\alpha) V_1 \Delta T &= ۱۲ \\ (۱/۸ \times ۱0^{-۳} - ۳\alpha) \times ۱0^{-۳} \times (۸۰ - ۰) &= ۱۲ \\ \Rightarrow \alpha &= ۱0^{-۵} \frac{1}{K} \end{aligned}$$

در عمل ذوب، جرم ماده تغییری نکرده است. با در نظر گرفتن اندیس ۱ برای آب و اندیس ۲ برای یخ، می‌توان گفت:

$$m_{\text{آب}} = m_{\text{یخ}} \Rightarrow \rho_1 V_1 = \rho_2 V_2 \Rightarrow V_1 = ۰/۹ V_2 \quad (۱)$$

از طرفی حجم مخلوط ۵ cm^3 کاهش داشته باشد:

$$V_2 - V_1 = \omega \text{ cm}^3 \quad (۲)$$

برکیب رابطه (۱) و (۲) داریم:

$$V_f - \frac{0}{9} V_i = \Delta \Rightarrow V_f = \Delta \cdot 9 \text{ cm}^3$$

$$m_{\text{یخ}} = \rho_f V_f = \frac{0}{9} \times \Delta = 45 \text{ g}$$

جرم یخ برابر است با:

پاسخ:

ابتدا کل یخ 10° درجه سلسیوس به یخ صفر درجه تبدیل و سپس نیمی از مقدار یخ اولیه ذوب می‌شود.

$$-10^\circ C \xrightarrow{\text{یخ}} 0^\circ C \xrightarrow{\frac{m}{9}} 0^\circ C$$

$$Q = mc_{\text{یخ}} \Delta\theta + \left(\frac{m}{9}\right) L_f = m\left(\frac{2}{1}\right) \times (0 - (-10)) + \frac{m}{9}(336)$$

بنابراین:

$$378 = 21m + 168m = 189m$$

$$\Rightarrow m = \frac{378}{189} = 2 \text{ kg}$$

پاسخ:

با افزایش دمای صفحه، تمام ابعاد آن افزایش می‌یابد و بنابراین فاصله AB همگی افزایش خواهد یافت. از طرفی چون طول اولیه AB برابر با شعاع حفره‌ها است، در نتیجه میزان افزایش طول AB و افزایش شعاع حفره‌ها به یک اندازه خواهد بود.

پاسخ:

گزینه «۳»

ابتدا دمای نهایی آب پس از از دست دادن 294 kJ گرمای را به دست می‌آوریم:

$$Q = mc(\theta_f - \theta_i) \xrightarrow[m=2 \text{ kg}, c=4200 \frac{\text{J}}{\text{kg.K}}, \theta_i=40^\circ C]{} Q=-294 \text{ kJ} = -294000 \text{ J}$$

$$-294000 = 2 \times 4200 \times (\theta_f - 40)$$

$$\Rightarrow \theta_f - 40 = -35 \Rightarrow \theta_f = 5^\circ C \Rightarrow \theta_e = 5^\circ C$$

یعنی دمای تعادل $C = 5^\circ$ است. بر اساس قانون پایستگی انرژی، جمع جبری گرمایی مبادله شده بین آب و قطعه یخی به جرم m' برابر است با صفر، پس داریم:

$$\sum Q = 0 \Rightarrow Q_1 + Q_2 = 0$$

$$\Rightarrow mc(\theta_e - \theta_i) + (m'c'(0 - \theta'_1) + m'L_f + m'c(\theta_e - 0)) = 0$$

$$\xrightarrow[m=2 \text{ kg}, c=4200 \frac{\text{J}}{\text{kg.K}}, \theta_e=5^\circ C, \theta_i=40^\circ C, \theta'_1=-35^\circ C, L_f=336000 \frac{\text{J}}{\text{kg}}]{} 2 \times 4200 \times (5 - 40) + (m' \times 4200 \times (0 - (-35))) + m' \times 336000$$

$$+ m' \times 4200(5 - 0) = 0$$

$$\Rightarrow -294000 + 10500m' + 336000m' + 21000m' = 0$$

$$\Rightarrow 367500m' = 294000$$

$$\Rightarrow m' = \frac{294000}{367500} = 0.8 \text{ kg} \Rightarrow m' = 800 \text{ g}$$

از آنجایی که تمام انرژی جنبشی گلوله پس از برخورد به مانع، صرف گرم شدن و افزایش دمای آن می‌شود، خواهیم داشت:

$$\frac{1}{2} m v^2 = mc\Delta\theta \Rightarrow \frac{1}{2} \times 20^2 = 100 \times \Delta\theta \\ \Rightarrow \Delta\theta = 2^\circ C$$

ابتدا گرمای مورد نیاز برای رساندن دمای مس به نقطه ذوب را به دست می‌آوریم:

$$Q_1 = m_1 c \Delta\theta = 25 \times 400 \times (1083 - 33) = 10500000 = 10500 kJ$$

پس از رسیدن دمای مس به نقطه ذوب، مابقی گرما صرف ذوب m_2 کیلوگرم از آن خواهد شد. داریم:

$$Q_2 = Q_T - Q_1 = 12600 - 10500 = 2100 kJ$$

$$Q_2 = m_2 L_F \rightarrow 2100 = m_2 \times 140 \rightarrow m_2 = 15 kg$$

اذا درصد مس ذوب شده در این فرایند برابر است با:

$$\text{درصد مس ذوب شده} = \frac{m_2}{m_1} \times 100 = \frac{15}{25} \times 100 = 60\%$$

ابتدا نسبت جرم کره A به جرم کره B را به کمک رابطه چگالی، به دست می‌آوریم:

$$\rho = \frac{m}{V} \Rightarrow m = \rho V : \frac{m_A}{m_B} = \frac{\rho_A}{\rho_B} \times \frac{V_A}{V_B} \\ \xrightarrow{\rho_A = \rho_B} \frac{m_A}{m_B} = \frac{V_A}{V_B} \quad (1)$$

حالا با توجه به عدم تغییر حالت دو کره A و B ، از رابطه $Q = mc\Delta\theta$ برای مقایسه دو کره استفاده می‌کنیم، داریم:

$$Q = mc\Delta\theta : \frac{Q_A}{Q_B} = \frac{m_A}{m_B} \times \frac{c_A}{c_B} \times \frac{\Delta\theta_A}{\Delta\theta_B}$$

$$\xrightarrow[c_A = c_B]{Q_A = Q_B} 1 = \frac{m_A}{m_B} \times 1 \times \frac{\Delta\theta_A}{\Delta\theta_B} \Rightarrow \frac{\Delta\theta_A}{\Delta\theta_B} = \frac{m_B}{m_A} \quad (2)$$

اکنون به کمک رابطه تغییر حجم در اثر تغییر دما، می‌توان نوشت:

$$\Delta V = V\beta\Delta\theta : \frac{\Delta V_A}{\Delta V_B} = \frac{V_A}{V_B} \times \frac{\beta_A}{\beta_B} \times \frac{\Delta\theta_A}{\Delta\theta_B} \\ \xrightarrow[\text{(1), (2)}]{\beta_A = \beta_B} \frac{\Delta V_A}{\Delta V_B} = \frac{m_A}{m_B} \times 1 \times \frac{m_B}{m_A} \Rightarrow \frac{\Delta V_A}{\Delta V_B} = 1$$

همان‌گونه که ملاحظه می‌کنید، برای حل سؤال به شعاع کره‌های A و B نیازی نداریم.

اندازه گرمایی که $4g$ از آب برای تبخیر سطحی دریافت می‌کند، با اندازه گرمایی که $1080g$ آب باقی‌مانده از داده و دچار کاهش دما می‌شود، برابر است. در نتیجه:

| تغییر دما | Q | تغییر سطح

$$\Rightarrow m_1 L_V = m_2 c \Delta\theta \xrightarrow[m_2 = 1080 - m_1 = 1080 g]$$

$$r \times \omega r \circ C = 10\lambda_0 \times C \times |\Delta\theta|$$

$$\Rightarrow |\Delta\theta| = 2^\circ C \Rightarrow \Delta\theta = -2^\circ C$$

$$\theta_i = 2^\circ C \rightarrow \theta_r = \Delta\theta + \theta_i = 2\Delta - 2 = 22^\circ C$$